
C.Y.S.A.G. - CYNGOR YMGYNGHOROL SEFYDLOG AR ADDYSG GREFYDDOL 11/11/20

Yn Bresennol: Y Cyngorydd Paul J. Rowlinson (Cadeirydd)

Aelodau Cyngor Gwynedd: Y Cyngorwyr Menna Baines, Judith Humphreys a Selwyn Griffiths

Cristnogion a Chrefyddau eraill: Eirian Bradley Roberts (Yr Eglwys Gatholig), Tracy Richardson Jones (Yr Eglwys yng Nghymru), Eurfryn Davies (Undeb Bedyddwyr Cymru)

Athrawon: Miriam Amlyn (NASUWT), Cathryn Davey (UCAC)

Swyddogion: Buddug Mair Huws (Swyddog Gwella Ansawdd Addysg Gynorthwyol a Chlerc CYSAG) Sion Huws (Uwch Gyfreithiwr), Einir Rh Davies (Swyddog Cefnogi Aelodau) a Lowri H Evans (Swyddog Cefnogi Aelodau),

Cadarnhawyd, er bod nifer o ymddiheuriadau wedi dod i law, bod cworwm.

1. GWEDDI

Agorwyd y cyfarfod gyda gweddi gan Y Cyngorydd Paul Rowlinson.

2. ETHOL CADEIRYDD

Penderfynwyd ail-ethol y Cyngorydd Paul Rowlinson yn Gadeirydd i'r Pwyllgor hwn am y flwyddyn 2020/21

3. ETHOL IS-GADEIRYDD

Penderfynwyd ethol y Cyngorydd Menna Baines yn Is-Gadeirydd y Pwyllgor hwn am y flwyddyn 2020/21.

4. YMDDIHEURIADAU

Y Cyng. Dewi Roberts, Heledd Jones (NEU), Anest G Frazer (Yr Eglwys yng Nghymru), Edward Pari-Jones (Dyneiddwyr), Garem Jackson (Pennaeth yr Adran Addysg) a Dashu (Bwdiaeth)

5. DATGAN BUDDIANT PERSONOL

Ni dderbyniwyd unrhyw ddatganiad o fuddiant personol.

6. MATERION BRYD

Ni dderbyniwyd unrhyw fater bryd.

7. COFNODION

Bu i'r Cadeirydd gadarnhau cofnodion y cyfarfod o'r Pwyllgor hwn a gynhaliwyd ar 6 Tachwedd

2019 fel rhai cywir.

8. MATERION YN CODI O'R COFNODION

Ni chodwyd unrhyw faterion o'r cofnodion.

9. YMATEB I YMGYNGHORIAD CWRICWLWM I GYMRU: CREFYDD, GWERTHOEDD A MOESAU

Nodwyd nad oedd cyfle wedi bod i gyfarfod i drafod yr ymateb a bod ymateb drafft wedi ei rannu gydag Aelodau ar gyfer sylwadau. Ni dderbyniwyd sylwadau pellach. Cytunwyd i dderbyn yr adroddiad.

10. MATERION YN YMWNEUD A CYSAGau

Cyfeiriwyd at y papurau a dderbyniwyd ar gyfer cyfarfod diwethaf y CYSAGau. Cyfeiriwyd yn benodol at y llythyr 'Cyngor i Ysgolion' ynglŷn â chyd-addoli yn ystod y pandemig a chafwyd cadarnhad fod y llythyr wedi cyrraedd yr ysgolion. Cytunwyd i dderbyn yr adroddiad

11. PROFIAU DISGYBLION AC ATHRAWON YN YSTOD Y CYFNOD CLO

Rhannodd MA, CD, EBR a TRJ eu profiadau yn ystod y cyfnod heriol, ble nodwyd mai prin iawn oedd yr amser ar gyfer paratoi.

Cyfeiriwyd at y sialensiau fel

Materion TG - nifer o'r disgyblion heb gyfrifiaduron a/neu gyswllt gwael i'r we a sgiliau rhai teuluoedd ddim cystal ynghyd â phrinder cyfarpar

Lles - nodwyd y pwysau i gadw cyswllt gyda disgyblion yn ystod y cyfnod clo a'r angen am gefnogaeth i'r plant wrth iddynt ddod yn ôl i'r ysgol, ond bod y plant yn gwerthfawrogi bod yn ôl yn yr ysgol a gweld eu ffrindiau.

Nododd CYSAG ei werthfawrogiad o ymdrechion yr athrawon a'r ffaith bod Addysg Grefyddol i weld yn cael yr un sylw yn y cyfnod clo, gan nodi bod yr athrawon wedi gwneud yn dda mewn cyfnod anodd.

Nododd y Cadeirydd fod yr uchod yn ddarlun calonogol iawn, gan gyfeirio at y pwysau ar athrawon oedd yn dysgu o bell ac wyneb yn wyneb fyddai yn siŵr o fod yn gryn straen.

Cytunwyd i dderbyn yr adroddiad

12. YSTYRIED SEFYLLFA ARHOLIADAU TGAU A LEFEL A

Yn dilyn datganiad y Gweinidog Addysg ar 10/11/20 am yr uchod, nodwyd pryder bod y datganiad yn codi llawer o gwestiynau a phryderon. Cadarnhawyd, er nad oes disgwyl i ddisgyblion eistedd arholiadau yn 20/21, bod y disgyblion wedi colli llawer o amser, a dal angen cwblhau tair uned o waith. O ran y drefn, nodwyd bod y profion i gael eu hasesu yn allanol, ond bod angen cael y manylder dipyn cyn y Nadolig, gan fod amser yn prysur fynd heibio. Nodwyd, er gwybodaeth, bod y rhan fwyaf o bynciau yn yr un cwch.

Derbyniwyd yr adroddiad a chytunwyd

1. Ceisio cael yr holl CYSAGau i gysylltu gyda y CBAC i ofn am eglurder cyn y Nadolig
2. Cysylltu gyda CYSAGau eraill, a deilydd portffolio Addysg Cyngor Gwynedd a Siân Gwenllïan i fynegi pryder am y sefyllfa.

13. ADRODDIAD BLYNYDDOL CYSAG 2018-2019 A 2019-2020

Cadarnhawyd ei bod yn ofyn statudol i greu Adroddiad Blynyddol, ac atgoffwyd CYSAG mai Bethan James oedd wedi ei wneud yn flaenorol, ond bod arbenigedd Bethan wedi ei golli oddi ar CYSAG erbyn hyn. Ymddiheurodd y Cadeirydd nad oedd y gwaith wedi ei wneud ar gyfer 2018-19 na 2019-20.

Cytunwyd y byddai BMH yn trafod o fewn yr Adran, ac yna yn cysylltu gyda Bethan James ar ran CYSAG

Cytunwyd i dderbyn yr adroddiad.

14. DYFODOL ADDYSG GREFYDDOL YM MHRIFYSGOL BANGOR A'R EFFAITH AR Y DDISGYBLAETH YN YSGOLION GWYNEDD

Nodwyd mai ysgogiad yr eitem oedd y pryder ynglŷn â'r ail-strwythuro ym Mhrifysgol Bangor a'r pryder am ddyfodol y pwnc. Nodwyd ei bod yn ymddangos bod unig aelod staff Addysg Grefyddol yr Adran yn gadael ddiwedd y flwyddyn er bod traddodiad hir o ddysgu AG yno. Nodwyd ei bod yn ymddangos bod bwriad i ddod ag athrawon i mewn o ysgolion i wneud y rôl dysgu.

Cytunwyd i dderbyniwyd yr adroddiad

15. BETH YW DYFODOL CANOLFAN ADDYSG GREFYDDOL Y BRIFYSGOL?

Saif Y Ganolfan ar Safle'r George ac mae ynddi lyfrau ac arteffactau pwysig a nodwyd pryder ynglŷn â beth fydd yn digwydd i'r casgliad hwn.

Nodwyd pryder am y sefyllfa uchod a'r sgil effaith o golli athrawon AG o ganlyniad.

Derbyniwyd yr adroddiad a chytunwyd y byddai y Cadeirydd yn :

1. Gyrru llythyr at Brifysgol Bangor a'r Deilydd Portffolio Addysg yn holi am eu bwriadau, gan nodi pryder CYSAG am y sefyllfa ymarfer dysgu ac adnoddau.
2. Gan hefyd holi am ddyfodol y cwrs TAR yn sgil yr ail-strwythuro and yn sgil hynny dyfodol Canolfan AG Prifysgol Bangor fel adnodd.

Nodwyd y byddai yn ddiddorol gwybod pa golegau sydd yn cynnig cwrs AG Cymraeg ac yn cynnig ymarfer dysgu erbyn hyn.

16. HUNAN ASESIAD YSGOLION

Derbyniwyd yr adroddiad.

Nodwyd bod y saith agwedd yn sgorio yn "dda" a llongyfarchwyd yr ysgol.

Dechreuodd y cyfarfod am 2:00 pm a daeth i ben am 3.15 p.m.

CADEIRYDD